

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้านโดยสมาชิกครอบครัว กับการกลับเข้ารับการรักษาซ้ำ และ 2) เพื่อศึกษาบทบาทของสมาชิกครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้าน โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้านที่มารับบริการแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์ราชนครินทร์ จังหวัดนครสวรรค์

โดยการศึกษาเชิงปริมาณ จากการคัดเลือกตัวอย่างตามวัตถุประสงค์ จำนวน 315 ครอบครัว ๆ ละ 1 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ (SPSS) สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความถดถอยแบบโลจิสติก พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับบทบาทในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้านโดยสมาชิกครอบครัว และการไม่กลับเข้ารับการรักษาซ้ำ คือ 1)สถานภาพสมรส 2) การประกอบอาชีพ 3) ทศนคติต่อการดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้าน 4) บทบาทการดูแลที่เป็นทั่วไป 5) การสนับสนุนด้านอารมณ์ 6) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร 7) ความรู้เกี่ยวกับการบำบัด รักษาฟื้นฟูโรคจิตเภทที่บ้าน และ 8) อาการทางจิตของผู้ป่วยขณะอยู่บ้าน ซึ่งส่งผลต่อการไม่ต้องกลับเข้ารับการรักษาซ้ำภายใน 1 ปี

จากนั้นทำการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยสัมภาษณ์แบบเจาะลึกสมาชิกครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้าน จำนวน 8 ครอบครัว ด้านอาการของผู้ป่วยขณะอยู่บ้าน พบว่า ผู้ป่วยที่ไม่กลับเข้ารับการรักษาซ้ำภายใน 1 ปี เป็นผู้ป่วยที่มีอาการทางจิตสงบ ทศนคติของสมาชิกครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้านดี มีความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกต่อการดูแลผู้ป่วยที่บ้าน ในด้านบวก คือ เห็นใจ และเข้าใจผู้ป่วย รวมทั้งให้การยอมรับในการดูแลผู้ป่วย บทบาทด้านการดูแลทั่วไปของสมาชิกครอบครัวนั้นแสดงตามบทบาทได้ดี ด้านการสนับสนุนทางอารมณ์ของสมาชิกครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้านนั้นพบว่า สามารถให้การสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์กับผู้ป่วยจิตเภทขณะอยู่บ้านได้ อย่างเหมาะสม การสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารของสมาชิกครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้าน นั้นพบว่าสมาชิกครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยได้เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้มีช่องทางในการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพและโรคจิตเภทที่ผู้ป่วยเป็นอยู่จากการได้เข้าร่วมกลุ่มชมรมญาติผู้ป่วยจิตเภท และการมีเครือข่ายทางสังคมที่เหมาะสม

ผลการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงแนวทางที่เหมาะสมในการดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้าน โดยสมาชิกครอบครัว เพื่อลดการกลับเข้ารับการรักษาซ้ำ และจะได้นำแนวทางที่ได้จากการศึกษาเป็นข้อเสนอแนะในการให้บริการผู้ป่วยจิตเภทและสมาชิกครอบครัว เพื่อให้สมาชิกครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทที่บ้านสามารถให้การดูแลผู้ป่วยได้อย่างเหมาะสมต่อไป

The main objectives of this research were two folds including (1) to investigate the factors to be consistent with home care of schizophrenia patients by family member with the to repeat of treat. (2) to study the role of family member to home care of schizophrenia patients by family member. This research was a mixed method approach. The group studied is comprised of the family member on schizophrenia patients in out patients department of Rajanagalingdra Nakhonsawan Psychiatric Hospital.

A quantitative research: Focused on technique of purposive sampling, the researcher collected only 1 person per a family from 315 families. Data collection was used by questionnaires and data analysis was utilized by statistic method as arithmetic mean, standard deviation (S.D.), and logistic regression. The major findings were 8 factors to relate with home care of schizophrenia patients by family member. 1) married status 2) occupation 3) attitude of family member to care of schizophrenia patients at home 4) Role of necessary home care 5) motion support 6) information support 7) knowledge of treated and resuscitate schizophrenia patients 8) symptoms of a schizophrenia patients . That no necessary to retreated on 1 year.

A qualitative Research : The results of In-depth interviews on 8 family also revealed the main activities were attitude of member family to care of schizophrenia patients at home. Role of home care on schizophrenia patients by family member, information support, knowledge of treated and resuscitate schizophrenia patients ,social support and appropriate of social network .

The results of this research was to knows of home care of schizophrenia patients by family member. To development and rectify of services on schizophrenia patients by family member. The knows can to services in-patient department and out patient department of Psychiatric Hospital.